

Europos
Komisija

CASP2022

Koordinuotos gaminių
saugos veiklos

Gatvės turguose
parduodamos
prekės ir produktai

Galutinė
ataskaita

Turinys

Turinys	2
Santrumpų sąrašas	2
Santrauka	3
1 dalis	
1. Gatvės turgaviečių veiklos apžvalga	4
1.1. Įvadas ir pagrindiniai tikslai	4
1.2. Dalyvaujančių rinkos priežiūros institucijų apžvalga	4
2. Pagrindinė veikla ir rezultatai	5
2.1. Veiklos apimtis	5
2.2. Darbo metodas	6
2.3. Sprendimų nustatymas ir priemonių bei rezultatų kūrimas	7
3. Išvados ir rekomendacijos	9
3.1. Bendros išvados	9
3.2. Rekomendacijos	9
2 dalis	
1. Kas yra CASP?	10
Vaidmenys ir atsakomybė	
2. Horizontaliosios veiklos darbo planas	11
3. Horizontaliosios veiklos metodo apžvalga	12

Santrumpų sąrašas

SANTRUMPA	APRAŠAS
CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos
DG JUST	Europos Komisijos teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
EEE	Europos ekonominė erdvė
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
EVV	Ekonominės veiklos vykdytojas
HV	Horizontalioji veikla
IRP	Internetinė rinkos priežiūra
ĮS	Įvadinis susitikimas
RPI	Rinkos priežiūros institucija
Safety Gate	ES skubių pranešimų apie pavojingus ne maisto produktus sistema
TS	Tarpinis susitikimas
VN	Valstybė (-ės) narė (-ės)

Santrauka

Tikslai

2022 m. koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities for the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės šalių rinkos priežiūros institucijoms galimybę bendradarbiauti didinant Europos bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

Projekto „CASP2022“ horizontalieji veiklai „Gatvės turgavietėse parduodamos prekės ir produktai“ nustatyti du tikslai:

- pateikti **rekomendacijas ekonominės veiklos vykdytojams, prekiaujantiems rankų darbo gaminiams;**
- parengti **RPI skirtas gaires dėl gatvės turgavietėse parduodamų produktų tikrinimo**, kurios:
 - o užtikrintų bendrą supratimą apie gerą rinkos priežiūros praktiką,
 - o padėtų vykdyti veiksmingą tarpvalstybinę priežiūrą,
 - o užtikrintų nuoseklų požiūrį į priežiūrą.

Rezultatai

- 1. Infografikai smulkiųjų / namudinių gamintojų ir pardavėjų informuotumui didinti.** Infografikai su pagrindiniais pranešimais gamintojams ir (arba) importuotojams bei gaminių platintojams, kuriuose nurodomos galiojančios nacionalinės ir ES taisyklės dėl gaminių atitikties.
- 2. Kontrolės vykdymo gairės.** Bendras dokumentas RPI ir gatvės turgavietės prižiūrinčioms institucijoms, kuriame pateikiamos priemonės ir praktiniai patarimai, kaip vykdyti gatvės turgaviečių kontrolę.

Išvados ir rekomendacijos

Vykdamas rinkos priežiūrą reikia atkreipti dėmesį į tai, kad gatvės turgavietėse ir interneto platformose parduodama vis daugiau smulkiųjų ir namudinių gamintojų gaminių. Labai svarbu, kad rinkos priežiūros institucijos rastų būdų, kaip veiksmingai stebėti ir reguliuoti šiuos gaminius, be kita ko, tiksliai atskirti namudines ir dideliais kiekiais gaminamas prekes ir nustatyti visus tiekimo grandinės dalyvius. Vykdamas gatvės turgaviečių veiklą buvo parengtas rekomendacijų sąrašas.

Vartotojams

- Susipažinkite su pavojais, kuriuos gali kelti gatvės turgavietėse ar internetinėse prekyvietėse parduodami gaminiai.

Ekonominės veiklos vykdytojams

- Laikykitės reikalavimų ir prieš pateikdami gaminius rinkai, įsitikinkite, kad esate susipažinę su atitinkamais ES teisės aktais.
- Užtikrinkite atsekamumą – jūsų gaminiai turi būti pažymėti tipo, partijos, serijos ar modelio numeriu arba kitais ženklais, pagal kuriuos galima juos identifikuoti.
- Atminkite, kad turite teisingą pareigą visoms susijusioms RPI pranešti apie rimtą gaminio keliamą pavojų.
- Bendradarbiaukite su valdžios institucijomis ir kitais tiekimo grandinės dalyviais (gamintojais, importuotojais ir platintojais).

Nacionalinėms institucijoms

- Glaudžiai bendradarbiaukite su kitomis institucijomis (pavyzdžiui, turgavietės prižiūrinčia institucija, policija, muitinė). Sukurkite bendradarbiavimo ir nuolatinio keitimosi informacija sistemą – ji padidintų rinkos priežiūros veiksmingumą ir sudarytų sąlygas kuo geriau panaudoti ribotus išteklius.
- Sudarykite sąlygas savireguliacijai. Rinka turėtų būti skatinama pati save reguliuoti.

1. Gatvės turgaviečių veiklos apžvalga

1.1. Įvadas ir pagrindiniai tikslai

Gatvės turgavietės yra plačiai paplitusios visoje Europoje. Pradėti prekybą jose yra labai lengva, todėl jas renkasi smulkieji namudiniai gamintojai. Dėl to ekonominės veiklos vykdytojai dažnai nežino savo atsakomybės ir pareigų, o RPI sunku jiems padėti ir kontroliuoti gaminių saugą.

Per pastaruosius kelerius metus atsirado nemažai gatvės turgaviečių internetinių versijų. Nors COVID-19 pandemijos metu daugelis fizinių gatvės turgaviečių Europoje buvo trumpam uždarytos siekiant sumažinti viešų susibūrimų skaičių, jų internetinės versijos suklestėjo.

Todėl šioje horizontaliojoje veikloje daugiausia dėmesio buvo skiriama universalesniam kontrolės vykdymo būdui sukurti ir bendram informuotumui apie gatvės turgavietėse parduodamus gaminius didinti. Konkretūs veiklos tikslai buvo šie:

- bendrai parengti **pagrindinius pranešimus** ekonominės veiklos vykdytojams (t. y. gamintojams ir (arba) importuotojams bei platintojams);
- nustatyti pagrindinius iššūkius, su kuriais susiduria rinkos priežiūros institucijos, ir bendrai parengti suderintą **gaminių kontrolės vykdymo metodą**, įskaitant nurodymus, kokių veiksmų imtis gavus tam tikros informacijos;
- parengti savanoriškos priežiūros ir vykdymo užtikrinimo **gaires**, kurios palengvintų rinkos savireguliaciją ir padėtų RPI bei turgavietės prižiūrinčioms institucijoms;
- skatinti rinkos priežiūros institucijų ir kitų institucijų (t. y. gatvės turgavietės prižiūrinčių institucijų, muitinės, policijos) **bendravimą**.

1.2. Dalyvaujančių rinkos priežiūros institucijų apžvalga

Kaip matyti iš toliau pateiktos lentelės, gatvės turgaviečių veikloje dalyvavo keturios RPI iš keturių valstybių narių.

1 lentelė - Dalyvaujančių RPI sąrašas

ŠALIS	RPI
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija
Belgija	Federalinė viešoji tarnyba „Ekonomika“ – Kokybės ir saugos generalinis direktoratas
Čekija	Pramonės ir prekybos ministerija
Vokietija	Bavarijos prekybos priežiūros institucija

2. Pagrindinė veikla ir rezultatai

2.1. Veiklos apimtis

Įvardiniame susitikime buvo nustatyta gatvės turgaviečių veiklos apimtis. Kaip matyti iš toliau pateiktos lentelės, ji paremta dviem pagrindiniais tikslais.

TIKSLAS	TURINYS
1) Pateikti rekomendacijas ekonominės veiklos vykdytojams, prekiaujantiems rankų darbo gaminiams	Sutelkti dėmesį į svarbiausius RPI parengtus pranešimus, kurie turi būti perduoti gamintojams, importuotojams ir platintojams Parengti išsamias rekomendacijas dėl galiojančių taisyklių ir pareigų Pateikti pranešimus tinkamu formatu
2) Kontroliuoti rankų darbo gaminių rinką	Apibrėžti gatvės turgavietes ir jų internetines versijas Suformuoti bendrą poziciją, kad RPI būtų lengviau dirbti šioje srityje Dalytis turimomis internetinės rinkos priežiūros priemonėmis

Įgyvendinant veiklą buvo nagrinėjama, kaip užtikrinti, kad atitinkama informacija būtų dalijamasi visoje ES ir (arba) EEE, kaip institucijos turėtų elgtis su fizinėmis gatvės turgavietėmis ir kaip įgyvendinti veiksmingas vykdymo užtikrinimo priemonės, taip pat kokius įrodymus turi pateikti ekonominės veiklos vykdytojai, gavę RPI prašymą.

Nustatyta, kad įgyvendinus veiklą turi būti pateikti šie rezultatai:

- „CASP2022“ gatvės turgaviečių kontrolės vykdymo gairės;
- du infografikai informuotumui didinti: vienas skirtas smulkiesiems ir (arba) namudiniam gamintojams, kitas – platintojams

Papildomi darbai:

- su **internetinės rinkos priežiūros horizontaliaja veikla** suorganizuoti **bendrą sesiją** siekiant aptarti esamas priemones, kurios padėtų gatvės turgaviečių veikloje dalyvaujančioms RPI spręsti problemas, susijusias su internetinėmis prekyvietėmis (t. y. Europos vartotojams skirtomis mažomis internetinėmis parduotuvėmis arba platformomis);
- įtraukti **išorės suinteresuotuosius subjektus** (interesų grupes, smulkiesiems gamintojams atstovaujančias organizacijas, interneto platformas ir kt.), kad būtų galima keistis gerąja patirtimi;
- parengti **savanoriškas gaires**, paremtas rinkos savireguliacijos idėja.

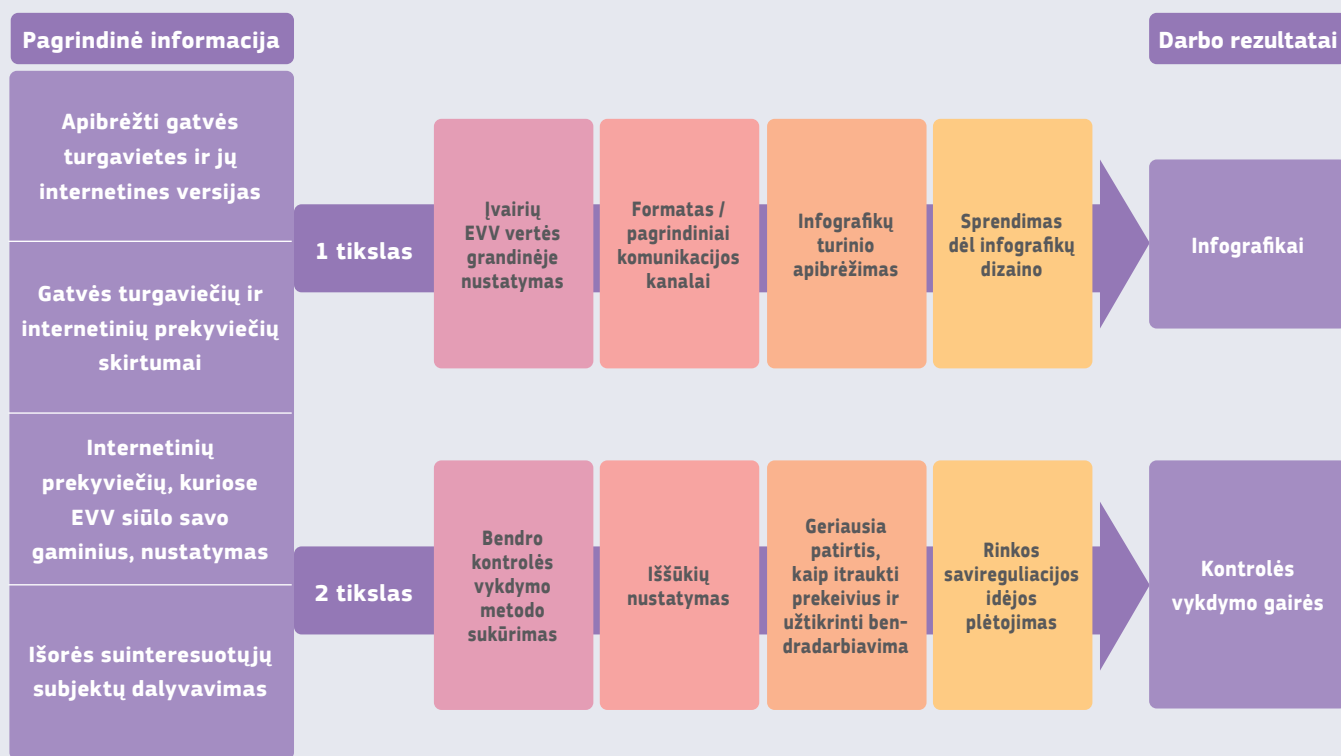

2.2. Darbo metodas

Igyvendinant gatvės turgaviečių veiklą buvo rengiami du pagrindiniai dokumentai, kurie turėtų padėti RPI ir padidinti rinkos

priežiūros veiksmų nuoseklumą. Toliau pateiktame paveiksle pavaizduotas šios veiklos dvipakopio darbo metodo pagrindimas.

1 paveikslas - Veiklos pagrindimas

Pirmiausia buvo išnagrinėti klausimai, aktualūs rengiant abu pagrindinius dokumentus. **Apibrėžus** fizinės gatvės turgavietes ir jų internetines versijas, buvo nustatyti pagrindiniai jų skirtumai. RPI taip pat sudarė **pagrindinių subjektų, organizuojančių gatvės turgaviečių veiklą** savo šalyse, sąrašą, įskaitant fizinių gatvės turgaviečių organizatorius ir specializuotas interneto svetaines, kuriose prekiaujama rankų darbo gaminiais. Be to, buvo nustatyta ir Teisingumo ir vartotojų reikalų GD patvirtinta, kad interneto platforma „Etsy“ yra svarbi gatvės turgaviečių veiklos **suinteresuotoji šalis**. Jos atstovai buvo pakviesti į veiklos susitikimus, kuriuose buvo keičiamasi mintimis, didinamas bendras supratimas ir diskutuota apie savireguliaciją ir jos veikimą.

Bendradarbiaujant su komunikacijos ekspertais buvo parengti **infografikai**, kuriais siekiama padidinti smulkiųjų ir (arba) namudinių gamintojų bei gatvės turgaviečių organizatorių informuotumą. Kuriant infografikus, reikia

1. nustatyti tikslią auditoriją;
2. nuspręsti dėl formato ir komunikacijos kanalų;
3. atrinkti pranešimus ir juos patikslinti;
4. sukurti infografiko dizainą.

Rengiant gatvės turgavietėse parduodamų gaminių kontrolės vykdymo **gaires** reikėjo atlikti tris pagrindinius darbus:

1. nustatyti visus iššūkius, su kuriais susiduriama vykdant kontrolę, ir pasirinkti tris pagrindinius;
2. surinkti informaciją apie geriausią patirtį šioje srityje;
3. parengti priemonių rinkinį, kuriame atsispindėtų geroji patirtis vykdant fizinių gatvės turgaviečių rinkos priežiūrą.

Abu veiklos rezultatai buvo toliau plėtojami per diskusijas ir susitikimus visos veiklos metu, taip pat „Wiki“ platformoje tarp susitikimų. Taigi ekspertas ir projekto komanda užtikrino, kad RPI nuolat dalyvautų procese ir prisidėtų prie veiklos rezultatų.

2.3. Sprendimų nustatymas ir priemonių bei rezultatų kūrimas

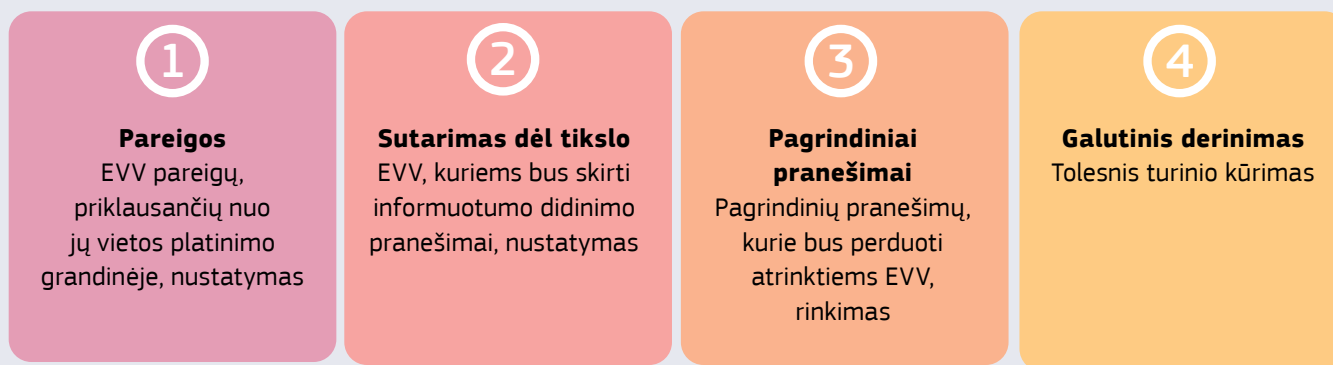
Infografikai smulkiųjų / namudinių gamintojų ir pardavėjų informuotumui didinti

Buvo parengti gamintojams, importuotojams ir platintojams skirti infografikai, pristatantys galiojančias nacionalines ir ES gaminių saugos ir atitikties taisykles. Jie **sukurti siekiant padėti labai mažoms įmonėms ir rankų darbo gaminius gaminantiems asmenims geriau suprasti ES produktų saugos taisykles ir juos paremti**. Pagrindinis tikslas – užtikrinti, kad šios įmonės žinotų, kur ieškoti tinkamos informacijos ir išteklių, kurių reikia

norint atitikti visas galiojančias taisykles, ir taip padėti joms sklandžiai ir sėkmingai veikti rinkoje. Infografikuose aiškiai, glaustai ir paprastai pateikta informacija padės skatinti gaminių saugą bei atitiktį reikalavimams ir sumažinti baudų riziką šioms įmonėms.

Rengiant infografikų turinį buvo taikomas keturių ramsčių metodas.

2 paveikslas - Infografikų kūrimas

Nustatę pagrindines pareigas, veiklos dalyviai nusprendė, kokiems konkreitiems ekonominės veiklos vykdytojams (gatvės turgavietėse prekiaujantiems asmenims) bus skirta pagalba. Per susitikimus ir naudodamiesi skaitmeninėmis bendradarbiavimo priemonėmis, tokiomis kaip „Mural“¹ ir konsultacijos platformoje „Wiki“, jie parengė keletą tokiems asmenims skirtų pranešimų. Apsisprendus dėl pagrindinių pranešimų, turinys buvo toliau plėtojamas įtraukiant konkrečią informaciją, svarbias sąvokas ir atitinkamas nuorodas. Dėl parengtų pranešimų savo pastabas pateikė ir „Etsy“ (trečiosios šalies prekyvietė, kurioje namudiniai gamintojai gali vykdyti prekybą internetu).

Dalyvaujančios institucijos kartu kūrė ne tik infografikų turinį, bet ir jų dizainą. Prieš pirmąjį tarpinį susitikimą RPI platformoje „Wiki“ galėjo susipažinti su keliais dizaino pavyzdžiais ir pasirinkti norimą infografiko formatą bei vaizdinę medžiagą. Susitikimo metu buvo atrinkti trys skirtingi dizaino kūrimo metodai ir principai:

- *namų stilius*, grindžiamas kontrolinio sąrašo principu, kai vengiama informacijos ir piktogramų pertekliaus;
- *alternatyvus stilius Nr. 1*, kai turinys išdėstomas horizontaliose sekcijose, kurias papildo linijinės piktogramos, nukreipiančios į turinį;
- *alternatyvus stilius Nr. 2*, kai turinys išdėstomas blokais, kurių kiekvienas turi savo nuorodos piktogramą.

Apklausus RPI, buvo sutarta infografikus kurti pagal du patikslintus stilius, pristatytus per antrąjį tarpinį susitikimą. Galiausiai RPI aptarė metodus, kaip perteikti per visą veiklą surinktą informaciją neperkraunant infografikų, ir pridėjo du elementus:

- QR kodą, kuriuo galima gauti daugiau informacijos kitame tinklalapyje;
- galimybę užvesti pelės žymeklį ant tam tikrų infografiko temų, kad būtų rodoma papildoma informacija (iškylančiuosiuose languose).

¹ „Mural“ yra skaitmeninė darbo erdvė vizualiniam bendradarbiavimui, kai visi dalyviai gali kartu realiuoju laiku redaguoti skaitmeninę lentą.

Fizinių gatvės turgaviečių tikrinimo gairės

Gairės (arba priemonių rinkinys) buvo parengtos remiantis trimis pagrindiniais iššūkiais, susijusiais su gatvės turgavietėse parduodamų gaminių kontrole. Juos per įvadinį susitikimą įvardijo pačios RPI (žr. toliau pateiktą paveikslą).

3 paveikslas - Pagrindiniai iššūkiai

TURGAVIEČIŲ VEIKLOS LAIKINUMAS IR SEZONIŠKUMAS

GAMINIŲ ATSEKAMUMAS

TURGAVIETĖS PREKEIVIO TAPATYBĖ

Priemonių rinkinyje pristatoma bendra geroji patirtis veiksmingos priežiūros srityje. Tai yra naudinga informacinė priemonė, kuria gali naudotis visos RPI, nepriklausomai nuo jų konkrečios kompetencijos ar patirties. Per du tarpinius susitikimus buvo susitarta dėl priemonių rinkinio rengimo principų:

- jame neturi būti nei konkrečiam sektoriui skirta, nei pirmą kartą išsamaus teisinio turinio – tik RPI skirti patarimai ir geriausių praktikos pavyzdžiai;
- turinys turėtų būti konkrečiai susijęs su gaminių sauga;
- rekomendacijų galima ieškoti esamoje gerojoje praktikoje kitose teisės aktų laikymosi srityse, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisinių apsaugos;
- gairės turi būti rengiamos modulinio formatu, kad gatvės turgavietės prižiūrinčioms institucijoms arba RPI bendradarbiaujant su ekonominės veiklos vykdytojais būtų lengviau pasirinkti tekstą.

Siūlomame priemonių rinkinyje pateikiamas suderintas požiūris į gatvės turgavietėse parduodamų gaminių kontrolę:

1. **planavimo etape** reikia apsispręsti dėl tinkamos vadovaujančios tyrimo institucijos. Prieš pradėdant rinkos priežiūros veiklą gali tekti parengti ir kitoms reguliavimo institucijoms išplatinti operatyvinį nurodymą, kuriame iš anksto būtų aptariamoms susirūpinimą keliančios sritys. Rinkos priežiūros intervencinės priemonės turėtų būti sutelktos į gatvės turgavietes, kuriose kyla daugiausia pavojų dėl gaminių saugos ir atsargų kiekio;
2. **darbiniame etape** tikrinami pavyzdžiai turi būti atrenkami remiantis „nulinės tolerancijos“ principu. Gaminių saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose reikalaujama, kad kiekvienas rinkai pateikiamas gaminyje atitiktų taikomus reikalavimus. RPI turi rasti įrodymų, kad gaminyje neatitinka reikalavimų, o ekonominės veiklos vykdytojas turi įrodyti neatitikties mastą;
3. **ataskaitų teikimo ir (arba) registravimo etapo** metu turi būti užtikrinama gera organizacija, susijusi su vykdymo užtikrinimo užduotimis. Po kiekvieno gatvės turgavietės patikrinimo turi būti laiku užpildomi RPI nacionaliniai vidaus vykdymo užtikrinimo žurnalai.

Šiame dokumente ekonominės veiklos vykdytojams taip pat pateikiama privalomų ir savanoriškų (savi) reguliavimo schemų pavyzdžių, taip skatinant savireguliaciją. Galiausiai dokumente aptiriamos gatvės turgaviečių internetinės versijos ir siūlomoms priemonėms, kaip paremti internetinių (gatvės) prekyviečių kontrolę.

3. Išvados ir rekomendacijos

3.1. Bendros išvados

Rinkos priežiūra atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant, kad vartotojams parduodami gaminiai būtų saugūs ir atitiktų galiojančius ES sveikatos ir saugos reikalavimus. COVID-19 pandemijos metu labai išaugo smulkiųjų gamintojų / namudininkų pagamintų gaminių pardavimas per interneto platformas. Po pandemijos šie ekonominės veiklos vykdytojai taip pat pradėjo vykdyti savo veiklą fizinėse turgavietėse. Šių gaminių rinką dažnai sunku prižiūrėti, nes gaminiai yra išsklaidyti ir juos sunku stebėti bei reguliuoti.

Rinkos priežiūros institucijoms svarbu rasti būdų, kaip veiksmingai stebėti ir kontroliuoti šiuos gaminius, kad būtų užtikrinta vartotojams parduodamų gaminių sauga.

Šios veiklos metu buvo parengti pagrindiniai ekonominės veiklos vykdytojams skirti pranešimai ir infografiniai, kurie bus išplatinti atitinkamoms suinteresuotosioms šalims. Taip pat parengtas priemonių rinkinys, kuriame rinkos priežiūros institucijoms pateikiamos gairės, kaip vykdyti gatvės turgavietėse parduodamų gaminių kontrolę. Taip siekiama pagerinti rinkos priežiūros veiklą ES ir EEE gatvės turgavietėse. Visgi pabrėžiama, kad institucijos turėtų aktyviai skatinti savanorišką požiūrį, leidžiantį gatvės turgavietėms save reguliuoti.

3.2. Rekomendacijos

Vartotojams

- **Susipažinkite su pavojais, kuriuos gali kelti gatvės turgavietėse ar internetinėse prekyvietėse parduodami gaminiai.** Vartotojai turėtų žinoti, kad pirkti tokiose vietose gali būti ne taip saugu, kaip tradicinėse mažmeninės prekybos parduotuvėse. Jie turi būti budrūs ir dažnai tikrinti, ar „Saugos vartuose“ nėra ES ir (arba) EEE RPI pranešimų apie pavojingus gaminius.

Ekonominės veiklos vykdytojams

- **Laikykitės reikalavimų.** Prieš pateikdami gaminį rinkai, susipažinkite su atitinkamais ES teisės aktais ir įsitinkite, kad gaminys yra saugus ir atitinka atitinkamus ES reikalavimus. Rinkite ir saugokite dokumentus, įrodančius, kad jūsų gaminys yra saugus.
- **Užtikrinkite atsekamumą.** Jūsų gaminiai turi būti pažymėti tipo, partijos, serijos ar modelio numeriu arba kitais ženklais, pagal kuriuos galima juos identifikuoti. Labai svarbu pateikti unikalius identifikavimo ženklus. Nepamirškite nurodyti savo pavadinimo, registruoto prekybinio pavadinimo arba registruoto prekių ženklo ir pašto adreso, kuriuo su jumis galima susisiekti. Nepakanka nurodyti tik pašto kodą.
- **Atminkite, kad turite teisinę pareigą visoms susijusioms institucijoms pranešti apie rimtą gaminių keliamą pavojų.** Turite sudaryti galimybę vartotojams ir platinimo grandinės subjektams pateikti skundus ir imtis atitinkamų veiksmų juos gavę. Turite imtis atitinkamų taisomųjų priemonių. Turite informuoti atitinkamoms šalims, kurioje parduodamas gaminys, institucijas.
- **Bendradarbiaukite su valdžios institucijomis ir kitais tiekimo grandinės dalyviais** (t. y. gamintojais, importuotojais ir platintojais). Įgyvendindami atitinkamą priemonę (pvz., gaminių atšaukimą, perdarymą, naują ženklavimą), turėtumėte bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, kitais susijusiais ekonominės veiklos vykdytojais ir valdžios institucijomis.

Nacionalinėms institucijoms

- **Rinkos priežiūros institucijos turėtų glaudžiai bendradarbiauti su kitomis institucijomis.** Siekiant palengvinti vykdymo užtikrinimą, svarbu, kad rinkos priežiūros institucijos veiksmingiau naudotų išteklius ir glaudžiai bendradarbiautų su kitomis atitinkamomis institucijomis, pavyzdžiui, gatvės turgavietės prižiūrinčiomis institucijomis, policija ir muitinės įstaigomis.
- **Rinka gali padėti save reguliuoti.** Sukūrus aplinką, kurioje rinka turi galimybę ir paskatą save reguliuoti, rinkos priežiūros institucijoms reikėtų mažiau kliautis tiesiogine intervencija ir vykdymo užtikrinimu. Bendradarbiaudamos ir išnaudodamos viešojo ir privačiojo sektorių privalumus, RPI ir rinka gali padėti kurti sąžiningas, skaidrias ir gerai veikiančias prekyvietes visiems.

1. Kas yra CASP?

Koordinuotos gaminių saugos veiklos (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia Europos Sąjungos ir (arba) Europos ekonominės erdvės šalių rinkos priežiūros institucijoms galimybę bendradarbiauti didinant bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

„CASP2022“ apima keturias horizontaliąsias veiklas ir šešias su konkrečiais gaminiais susijusias veiklas.

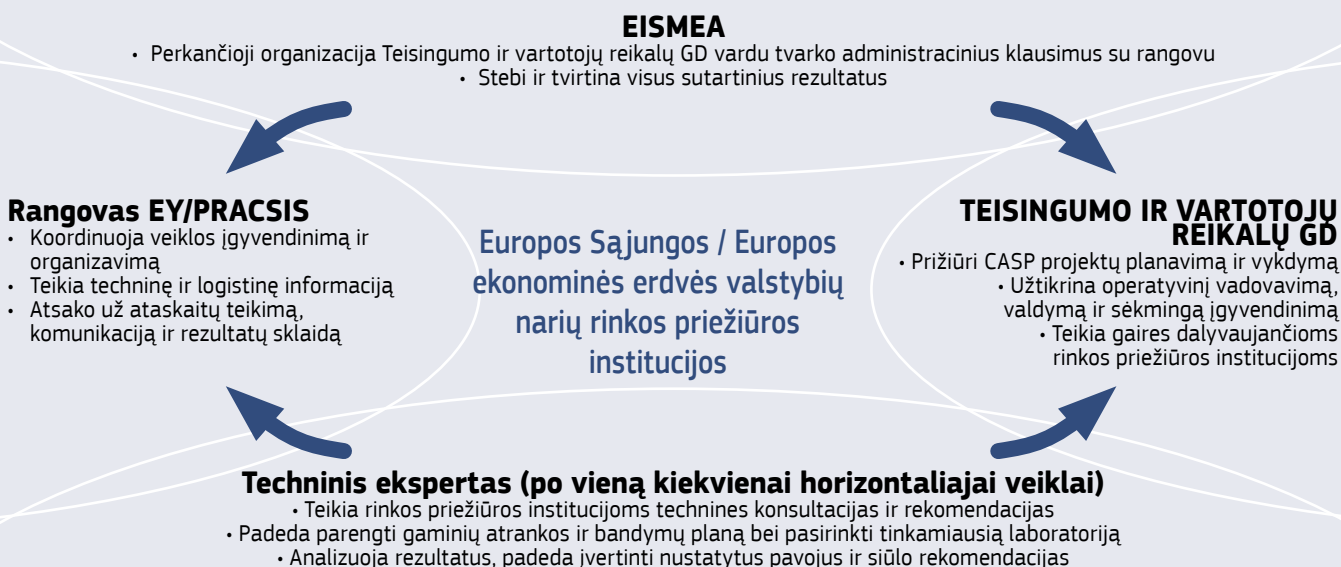
Horizontalioji veikla sudaro sąlygas rinkos priežiūros institucijoms keistis idėjomis ir geriausia praktika. Vadovaujant techniniam ekspertui, kuriami bendri rinkos priežiūros metodai, procedūros ir praktinės priemonės.

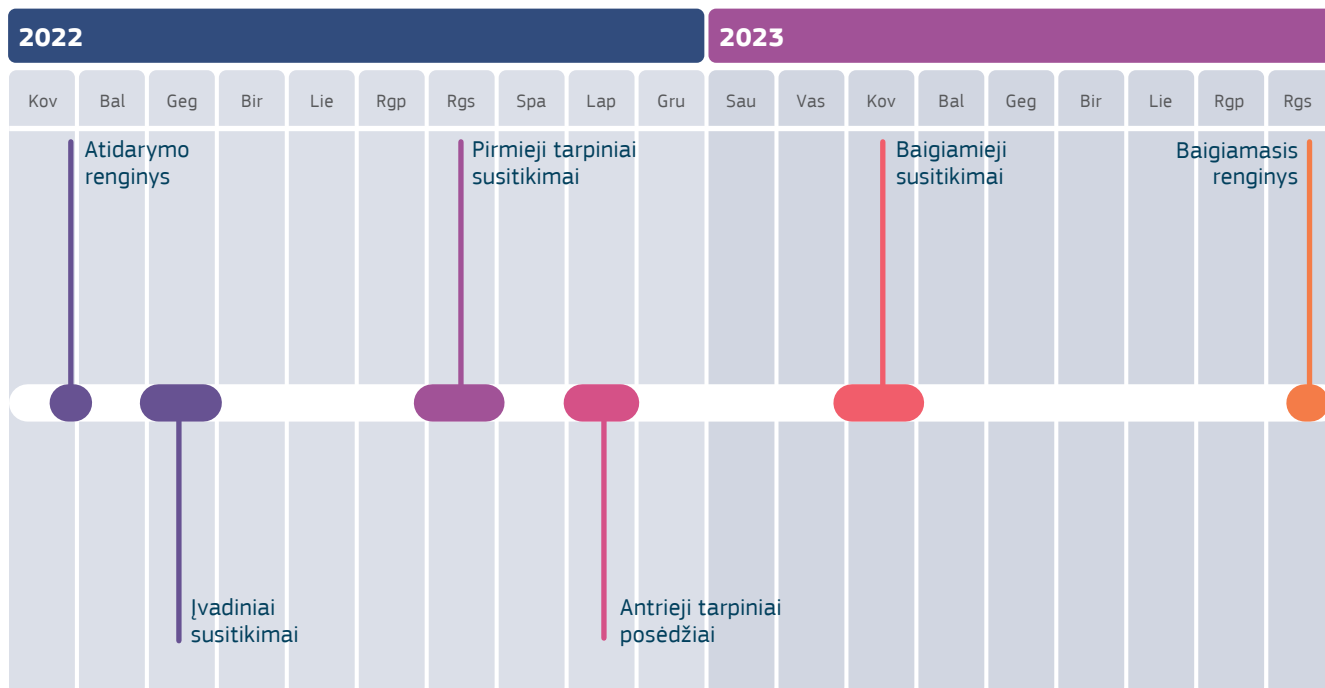
Vykdam **su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą** tikrinami įvairūs gaminiai, kurie gali kelti pavojų vartotojams. Gaminius atranka ir jų pavyzdžius paima dalyvaujančios rinkos priežiūros institucijos. Jie tikrinami pagal bendrai sutartą bandymų planą.

Vaidmenys ir atsakomybė

2. Horizontaliosios veiklos darbo planas

Komunikacijos plano rengimas.		Komunikacijos veikla (vidinė komunikacija platformoje „Wiki“, išorinės komunikacijos medžiagos rengimas).	
PRADŽIA	DARBAS VIETOJE	ATASKAITŲ PATEIKIMAS	IŠORINĖ KOMUNIKACIJA
Dokumentų tyrimas	Tolesni tyrimai temomis, kurios buvo nustatytos per įvadinius susitikimus	Baigiamieji susitikimai, galutinių rezultatų pateikimas	Komunikacijos kampanijos pradžia
Pirminės išvados	Galutinis veiklos metodų patvirtinimas	Įgytos patirties patvirtinimas ir aptarimas	
Tikslų tobulinimas	Tarpiniai susitikimai, gautų duomenų integravimas	Galutinių ataskaitų rengimas	
Pradiniai susitikimai – metodų tobulinimas	Darbo ir (arba) gairių užbaigimas ir dalijimosi žiniomis priemonių kūrimas	Sklaida	Poveikio vertinimas

3. Horizontaliosios veiklos metodo apžvalga

0

Procesas iki CASP

- Teisingumo ir vartotojų reikalų GD atliko prioritetų nustatymo procedūrą, siekdamas atrinkti rinkos priežiūros institucijų bendro intereso temas.
- „CASP2022“ horizontaliosios veiklos buvo atrinktos per konsultacijas, kurias organizavo Teisingumo ir vartotojų reikalų GD. Jos atspindi dabartinį susidomėjimą internetine rinkos priežiūra, rizikos vertinimo metodikomis ir krizių valdymu.

1

Duomenų rinkimas ir analizė

- Rangovas surinko reikalingą pagrindinę informaciją naudodamas tokias priemones kaip apklausa, interviu ir dokumentų tyrimas.
- Rezultatai buvo analizuojami siekiant nustatyti poreikius, spragas ir iššūkius.
- Projekto tikslai ir darbo planas buvo toliau tobulinami ir bendrinami vidinėje platformoje „Wiki“ kartu su pradinio tyrimo išvadomis.

2

Įvadiniai susitikimai

- Dalyvaujančios rinkos priežiūros institucijos aptarė kiekvienos horizontaliosios veiklos tikslus ir rezultatus.
- Šis metodas buvo toliau tobulinamas atsižvelgiant į dokumentų tyrimo ir duomenų rinkimo rezultatus.
- Po susitikimo darbiniais dokumentais buvo dalijamasi platformoje „Wiki“, kurioje rinkos priežiūros institucijos galėjo keisti savo nuomonėmis.

3

Tarpiniai susitikimai

- Per du tarpinius susitikimus buvo pristatyta kiekvienos veiklos pažanga, o rinkos priežiūros institucijos, padedamos atitinkamos srities eksperto, parengė įvairių gairių.
- Atsižvelgiant į temos sudėtingumą, buvo surengtas trečias tarpinis susitikimas dėl internetinės rinkos priežiūros veiklos.

4

Išvados, rekomendacijos ir ataskaitos

- Baigiamuosiuose susitikimuose rinkos priežiūros institucijos patvirtino atitinkamų dokumentų galutines versijas, aptarė kiekvienos horizontaliosios veiklos patirtį ir galimas įžvalgas.
- Visoms institucijoms pateikiami darbiniai dokumentai / gairės ir kitos dalijimosi žiniomis priemonės, padedančios įgytas žinias pritaikyti praktikoje.

5

Išorinė komunikacija

Išorinės komunikacijos veikla buvo pradėta baigiamajame renginyje, kuriuo pradėta ir 2–3 savaičių trukmės Europos informacinė kampanija.

Priemonės

Galutinės ataskaitos rengiamos kiekvienai horizontaliajai veiklai ir bendrai projektui „CASP2022“. Jos pateikiamos visomis ES oficialiosiomis kalbomis, taip pat norvegų ir islandų kalbomis bei platinamos visoms rinkos priežiūros institucijoms.

Kanalai

Komunikacijos medžiaga skleidžiama pasitelkiant:

- [EK CASP svetainę](#);
- rinkos priežiūros institucijų nacionalinius ryšių kanalus;
- atitinkamą spaudą ir kitas suinteresuotąsias šalis.

EUROPOS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už bet kokius su pakartotiniu naudojimu susijusius padarinius.

© Europos Sąjunga, 2023

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).
Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turetojų leidimą.

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lt

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03672-3 doi: 10.2838/159193 DS-04-23-518-LT-N